

Styre: Universitetsstyret

Styresak: 128/20

Møtedato: 26.11.2020

Dato: 13.11.2020

Arkivsaksnr: 2020/12808

EU's nye utdanningsstrategi

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Kunnskapsdepartementets uttale til «The European Education Area»
- Meldingen om et europeisk utdanningsområde
https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/document-library-docs/eea-communication-sept2020_en.pdf
- Digital Education Action Plan
https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/document-library-docs/deap-communication-sept2020_en.pdf

Saken gjelder:

Europakommisjonen vedtok 30. september 2020 en pakke på utdanningsområdet bestående av *Digital Education Action Plan* og *Communication on achieving the European Education Area by 2025*. Meldingen om det europeiske utdanningsområdet gir overordnede føringer for hele utdanningsfeltet og er også et signal om at Europakommisjonen ønsker å ta en tydeligere rolle i koordineringen av europeisk utdanning. Den vektlegger seks dimensjoner: kvalitet, inkludering og kjønnsbalanse, grønn og digital omstilling, lærere og undervisere, høyere utdanning og geopolitiske dimensjoner.

Norge er dypt integrert i europeisk utdanningspolitikk og samarbeid innenfor høyere utdanning. Utviklingen av et europeisk utdanningsområde på EU-nivå vil derfor ha stor påvirkning på UiB både direkte og indirekte. EUs politiske prioritering sammenfaller i stor grad med UiBs strategier og handlingsplaner, og utviklingen kan innebære økte muligheter for eksterntfinansiering gjennom EUs utdanningsprogram Erasmus+. Samtidig inneholder forslaget tiltak der Norges tilknytning er uklar og som potensielt kan påvirke hvor attraktive norske institusjoner er som samarbeidspartnere. Denne saken gir en kort gjennomgang av meldingen om det europeiske utdanningsområdet, dens prioriteringer, og implikasjoner for UiB og øvrige norske institusjoner.

Forslag til vedtak:

«Universitetsstyret tar saken til orientering»

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

13.11.2020/Karine Skavhellen/Christen Soleim (avd.dir)

Vedlegg:

1. Saksframstilling
2. Kunnskapsdepartementets uttale til «The European Education Area»

Saksframstilling

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
128/20

Møtedato:
26.11.2020

Arkivsaksnr:
2020/12808

EUs nye utdanningsstrategi

Bakgrunn

Europakommisjonen vedtok 30. september 2020 en pakke på utdanningsområdet bestående av *Digital Education Action Plan*¹ og *Communication to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on achieving the European Education Area by 2025*.²

Meldingen om det europeiske utdanningsområdet gir overordnede føringer for hele utdanningsfeltet og gir et frempek på prioriteringer fremover blant annet gjennom Erasmus+, men det er også et signal om at Europakommisjonen ønsker å ta en tydeligere rolle i koordineringen av europeisk utdanning. Den vektlegger seks dimensjoner: kvalitet, inkludering og kjønnsbalanse, grønn og digital omstilling, lærere og undervisere, høyere utdanning og geopolitiske dimensjoner. Meldingen inkluderer et revidert strategisk rammeverk for europeisk samarbeid om utdanning med oppdaterte målbare målsettinger. Rammeverket er et forum hvor landene utveksler beste praksis og lærer av hverandre.

Den oppdaterte handlingsplanen for digital utdanning (DEAP) har fått navnet «Resetting education and training for the digital age». Handlingsplanen trekker frem to prioriteringer: Understøtte utviklingen av et høyt ytende digitalt utdanningsøkosystem og Styrke digitale ferdigheter og kompetanse for den digitale omstillingen.

Dette notatet gir en kort gjennomgang av meldingen og handlingsplanen, og implikasjoner for UiB og øvrige norske institusjoner. Gjennom Arqus-alliansen og det Europeiske universitetsinitiativet er det forventet at UiB raskt tar stilling til flere av forslagene Europakommisjonen nå lanserer. Alliansene omtales som «test beds» for kommisjonens politikk, og det er forventet at de skal være «game-changers» når det gjelder innretningen av høyere utdanning i Europa. De skal gi systemisk, strukturell og bærekraftig endring av de høyere utdanningsinstitusjonene som deltar og sektoren for øvrig.

EUs rolle og virkemidler

EU har ikke lovgivende kompetanse på utdanningsområdet, men har som del av EU-traktaten en koordinerende rolle. Europakommisjonen har derfor i hovedsak to virkemidler på utdanningsfeltet. Det første er gjennom bruk av Erasmusprogrammet³ (Erasmus+), som i stadig sterkere grad er et politisk virkemiddel. Fra og med 2014 ble det etablert en rekke kvalitetsvirkemidler for innovasjon, ny praksis og politisk reform innenfor utdanning, i tillegg til

¹ https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/document-library-docs/deap-communication-sept2020_en.pdf

² https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/document-library-docs/eea-communication-sept2020_en.pdf

³ Europakommisjonen foreslo Erasmus som tittel på nytt program. Europaparlamentet og en rekke medlemstater ønsker å videreføre navnet Erasmus+ for å tydeliggjøre at programmet er mye mer en student- og ansattutveksling.

en videreføring av tradisjonell student- og ansattmobilitet. I programperioden fra 2014-2020 har det vært særlig oppmerksomhet rundt digital og andre former for innovativ undervisning, samarbeid med arbeidslivet og entreprenørskap.

Den andre er den åpne koordineringsmetoden som er basert på frivillighet, referansemåling og deling av god praksis mellom medlemslandene. Når EU etablerer prioriteringer på utdanningsområdet innebærer det at kommisjonen vil støtte medlemstatene i å identifisere effektive politiske tiltak for å støtte disse prioriteringene. Tematikken i den åpne koordineringsmetoden vil altså reflektere EUs politiske prioriteringer, og gjennomgående vil metoden være et tiltak for å oppfylle EUs ambisjoner.

Norge inngår også i dette arbeidet og har observatørstatus. Til tross for at Europakommisjonen ikke kan pålegge endring i landene, er dette et effektivt virkemiddel for nasjonal politikktutvikling som favner bredden av utdanningsfeltet. EU-landene har også etablert *European Semester*, som er et rammeverk for koordinering av økonomisk politikk. Dette favner økonomi, budsjetter og monitorering av sosioøkonomisk utvikling på en rekke områder, inkludert innenfor utdanning.

Et europeisk utdanningsområde

Kommisjonspresident Ursula von der Leyen har etableringen av et europeisk utdanningsområde innen 2025 som del av sine politiske retningslinjer. Inkluderende utdanning av høy kvalitet er forankret i den europeiske pilaren for sosiale rettigheter, det er en del av EUs vekstrategi og støtter grunnleggende verdier; demokrati, mangfold, menneskerettigheter og sosial rettferdighet. Medlemsstatene søker mer samarbeid på EU-nivå for å bygge sterke og fremtidsrettede utdanningsystemer, og dette er også en del av grunnlaget for et europeisk utdanningsområde.⁴

En av de seks dimensjonene i utdanningsområdet er eksplisitt rettet mot høyere utdanning, men samtlige dimensjoner har satsinger som potensielt vil ha stor betydning for vår sektor.

Høyere utdanning og det europeiske utdanningsområdet

1) Kvalitet i utdanning og opplæring:

Denne dimensjonen inkluderer grunnleggende ferdigheter som i hovedtrekk er rettet mot skolesektoren og livslang læring. Denne satsingen er relevant og interessant i særlig grad for lærerutdanningsmiljøer i høyere utdanningssektoren. Videre er såkalt overførbare ferdigheter (transversal skills) inkludert entreprenørskap, kritisk tenkning, kreativitet og samfunnsengasjement sentralt i denne satsingen. Viktige virkemidler for å understøtte dette vil være økt vektlegging av tverrfaglig og tverrdisiplinær utdanning, og studentaktive og utfordringsbaserte læringsmetoder.

Å bygge ned barrierer for mobilitet og gjensidig godkjenning, klimavennlige reiser og digitale format knyttet til utveksling inngår i satsingen på kvalitet i utdanning. Språkferdigheter i flere europeiske språk er en viktig forutsetning for å skape et reelt europeisk læringsområde, og dette vil være en satsing for høyere utdanning generelt og lærerutdanningen spesielt.

⁴ [Council Resolution on further developing the European Education Area to support future-oriented education and training systems, OJ C 389, 18.11.2019, p. 1,](#)

Inkludering av minoriteter, velferd og sikkerhet ved utdanningsinstitusjonen er en tydelig prioritet, og det vil arbeides for å ruste lærere til å håndtere mangfold i klasserommet. Til slutt ønsker EU å styrke den europeiske dimensjonen i utdanningene, komplementært med regionale og nasjonale perspektiv for å stimulere kritisk tenking. EU lanserer følgende konkrete tiltak:

- Erasmusprogrammet vil fortsette å stimulere:
 - o språkkompetanse i et livslangt læringsperspektiv, og samarbeid mellom ulike utdanningsnivå.
 - o utviklingen av tverrdisiplinære, studentaktive og utfordringsbaserte læringsformer for å stimulere utviklingen av overførbare (transversal) ferdigheter.
 - o europeiske perspektiver i utdanningene, og støtte landene og utdanningsaktører i implementeringen av rådsanbefalingene fra 2018 om verdier, inkludering og europeisk dimensjon i utdanningene.⁵

2) Inkludering og likestilling

Utdanningene skal bidra til å redusere ulikheter knyttet til sosioøkonomisk bakgrunn. Igjen er dette en satsing som særlig vektlegges i skolesektoren og dermed en prioritet for lærerutdanning, men det er også et sentralt mål om å bidra til inkludering, mangfold og likestilling i høyere utdanning. Det skal arbeides for økt rekruttering av kvinner innenfor ingeniørfag og IKT.

Kommisjonen oppfordrer til økt bevissthet rundt kjønn ved institusjoner og i utdanningene, og at det arbeides systematisk mot diskriminering og trakassering, at man utfordrer stereotypiske kjønnsroller og øker kvinneandelen i ledende stillinger.

- Hovedvekten av tiltak er innenfor skole og fag- og yrkesopplæringen, og det favner et bredt spekter av utfordringer.
- Erasmusprogrammet vil:
 - o støtte finansieringen av 50 Centres of Vocational Excellence.⁶
 - o vektlegge inkludering, likestilling og mangfold.
- Kommisjonen vil støtte forskning på kjønn i utdanningspolitikk, inkludert med støtte fra Horisont Europa.

3) Grønn og digital transisjon (twin transitions)

Digital kompetanse er et satsingsområde for EU da alle jobber vil kreve en form for digitale ferdigheter, og EU satser også på utdanning for et bærekraftig miljø, sirkulær og klimanøytral økonomi. Kunnskap og utdanning er en forutsetning for en økonomisk gjenoppretting rettet mot grønn og digital omstilling, og for at EU skal ta en global ledende rolle.

Utdanningsinstitusjonene og -systemene skal bidra til atferdsendring og ferdigheter, samt utarbeide bærekraftig infrastruktur. EU ønsker økt investering i utdanningene på dette feltet, og at bærekraftperspektiver og digitale ferdigheter inngår i alle utdanninger.

- Europakommisjonen vil:

⁵ Council Recommendation of 22 May 2018 on promoting common values, inclusive education, and the European dimension of teaching.

⁶ Dette er bredere enn fag- og yrkesopplæring og fagskoler, og er for eksempel relevant for utøvende fag som kunst, musikk og design.

- lansere en *Education for Climate* koalisjon mot slutten av 2020, for å mobilisere kunnskap og tilrettelegge for nettverksbygging.
- foreslå en rådsanbefaling om utdanning for bærekraft i 2021.
- foreslå et europeisk kompetanserammeverk for utdanning og vurdering av ferdigheter knyttet til klima og bærekraft.
- satse på grønnere utdanningsinfrastruktur, med finansiering fra ulike EU-virkemidler.
- oppskalere opplæringsaktiviteter knyttet til entreprenørskap og digitale ferdigheter i samarbeid med European Institute of Innovation and Technology (EIT), og praksis for kvinnelige studenter innenfor digitale og STEM-felt.
- Implementere handlingsplanen for digital utdanning gjennom som prioriterer:
 - Digitale økosystemer for utdanning: infrastruktur, kapasitet, effektiv organisering, digitalt kompetente undervisere og ansatte, kvalitet, brukervennlighet og sikkerhet.
 - Digitale ferdigheter: digital *literacy* inkludert kildekritikk, datautdanning (computing education), støtte avanserte digitale ferdigheter gjennom økt utdanning av spesialister, og flere kvinner i digitale studier og karrierer.
- Forskere med støtte fra Marie Skłodowska-Curie Actions vil dele kunnskap med elever og lærere i skolen (Researchers at school).
- EU-programmet digitalt Europa vil støtte utviklingen av digitale ferdigheter i et livslangt lærings-perspektiv.

4) *Undervisere og instruktører/praksisveiledere (fra engelsk trainers som refererer til praksisfeltet)*

EU har lenge satset på lærere og undervisere, og meldingen om et europeisk utdanningsområde vektlegger betydningen gruppens bidrag til kvalitet og innovasjon i utdanningene, inkludering og endring. Innenfor skolesektoren understrekes behovet for flere lærere innenfor STEM disipliner, og det satses på økt kompetanse på tilrettelegging for grupper med spesielle behov, bruk av digital teknologi, språk og kultur. Økt mobilitet for lærerstudenter og undervisere skal bidra til et bredere perspektiv på undervisning.

- Europakommisjonen vil:
 - styrke samarbeidet mellom lærerutdanningsinstitusjoner og praksisfeltet.
 - lansere Erasmus Teachers Academies for å stimulere nettverk, kunnskapsutveksling, videreutdanning, politikkinnspill og støtte innovativ praksis.

5) *Høyere utdanning*

Kommisjonen vil stimulere tettere og dypere samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner, felles utvikling av læreplaner/curriculum og felles emner for å stimulere mer mobilitet og talentutvikling, inkludert i fremtidsrettede disipliner og teknologi. Det vil etableres et politisk rammeverk for å sikre sømløs mobilitet, som skal bidra til at Europeiske universitetsallianser kan trekke veksler på styrkene ved de enkelte universitetene, samle og dele ressurser, data og infrastruktur. Som nøkkelspillere i kunnskapsfirkanten; utdanning, forskning, innovasjon og samfunnsbidrag, skal universitetene være en driver for økonomisk gjeninnhenting og bærekraftig utvikling, og bidra til rekrutteringen av talenter til utdanning, forskning og arbeidsmarkedet.

EU vil arbeide for automatisk godkjenning av utdanning, inkludert godkjenning av såkalte «micro credentials» som er små kursmoduler. Automatisk godkjenning vil bidra til dypere og raskere samarbeid på tvers av land, sammenlignet med det som i dag er mulig gjennom Bologna-prosessen. Det europeiske utdanningsområdet skal være en motor for Bologna.

Innen høyere utdanning vil det være en særlig satsing på spesialisert utdanning knyttet til digitale ferdigheter; AI, cybersikkerhet og høy-ytelses databehandling der det er akutt behov for kompetanse.

- Europakommisjonen vil:
 - o lansere en høring for å utvikle en transformasjonsagenda for høyere utdanning
 - o rulle ut europeiske universitetsallianser for fullt under Erasmus-programmet, og med støtte fra andre program inkludert Horisont Europa og Digitalt Europa. Sammen med medlemstater og sektoren vil man forankre visjonen for alliansene og fjerne barrierer for full implementering av initiativet.
 - o støtte utviklingen av nye læreplaner innenfor STEM og IKT, basert på en STEAM-tilnærming (Arts and humanities)
 - o utforske muligheten for europeiske grader sammen med medlemslandene og interessenter. Innenfor universitetsalliansene vil det gi bedre muligheter for at studentene kan velge hvor, når og hva man studerer innenfor alliansen.
 - o gjennomgå anbefalinger for tilsyn og arbeide for europeisk godkjenning og tilsyn.
 - o utforske behovet og gjennomførbarheten av rettslig etablering av universitetsallianser. Mulige tiltak vil være tverrnasjonalt samarbeid om finansiering, akkreditering, tilsyn, student og ansattforhold, og infrastruktur.
 - o lansere Erasmus Student Card, som innebærer at studenter får bedre tilrettelegging av mobilitet gjennom en Erasmus-app, og at administrasjon av utveksling digitaliseres.
 - o støtte medlemsstater i tilretteleggingen av automatisk godkjenning innen 2025.
 - o støtte institusjonene i bruk av standard IT-verktøy som Europass, inkludert digitale vitnemål for å understøtte automatisk godkjenning.
- Innen 2025 skal det være på plass et system for sporing av sysselsetting av uteksaminerte kandidater.
- Horisont Europa og EIT vil støtte forsknings- og innovasjonsdimensjonen i europeiske universitetsallianser. I synergi med det europeiske forskningsområdet (ERA) vil det lanseres initiativ for å styrke utdannings- og opplæringsbidraget til europeisk innovasjonskapasitet.

6) *Geopolitisk dimensjon:*

EU ser på samarbeid innenfor utdanning som et viktig virkemiddel for å implementere EUs utenrikspolitikk: man når store målgrupper inkludert sivilt samfunn, sprer et positivt bilde av Europa i verden, og bidrar til å understøtte grunnleggende verdier og bærekraftmålene. Endringen i den globale verdensordenen er en viktig grunn for en sterkere satsing på globalt samarbeid også innenfor utdanning. Den internasjonale dimensjonen (utenfor EU) av EUs utdanningsområde vil vektlegge gjensidighet og etiske standarder.

EU vil bidra til reform av utdanningssystem utenfor Europa som et virkemiddel for velstand, stabilitet og sikkerhet. EU ønsker å utvide tilgangen til det europeiske utdanningsområdet, særlig til landene på Vest-Balkan, innen 2025.

Erasmus+ programmet vil fortsette å være et virkemiddel for global mobilitet, utvikling av innovative læreplaner/curricula, og fellesgrader. Målet er å bidra til felles forsknings og innovasjonsaktiviteter, internasjonalisering av høyere utdanningssystemer, samfunnsøkonomisk reform og demokrati.

- EU vil:
 - o styrke felles innsats og samarbeid i tilnærming til utdannings samarbeid med land utenfor Europa.
 - o støtte mer digitalt samarbeid med tredjeland, i tillegg til fysisk mobilitet.
 - o styrke utdanningsprogrammet med strategiske partnere som USA, Kina og Japan
 - o utvide den globale dimensjonen i Erasmus+ og støtte den globale dimensjonen av det europeiske utdanningsområdet. Samarbeid med naboland og Afrika vektlegges.
 - o åpne for økt internasjonal deltagelse i gjensidig lærings- og samarbeidsprosesser, tilsvarende for deltagelsen fra EØS EFTA-landene, og landene på Vest-Balkan skal være assosierte land i det europeiske utdanningsområdet og Erasmus-programmet.

Hovedlinjer i meldingen

Selv om EU viderefører mange av sine store satsinger, er dette en markant endring i takt og ambisjoner. EU ønsker å ta en tydeligere koordinerende rolle som pådriver for harmonisering av strukturer på tvers av landene, strukturelle endringer og mer fleksible utdanninger, og tematiske prioriteringer for utdanningsfeltet. Europakommisjonen anerkjenner betydningen av utdanning som driver for bærekraftig omstilling, innovasjonskapasitet og konkurransevne, samt verdier som inkludering, mangfold og demokrati.

Det forrige utdanningsprogrammet Erasmus+ 2014-2020 vokste frem i en situasjon preget av høy ungdomsledighet og finanskriser. Økonomisk vekst, entreprenørskap og arbeidsrelevans var dermed svært sentralt. EUs politikk ved inngangen til den kommende programperioden viderefører dette, men med vektlegging av inkluderende og bærekraftig vekst gjennom grønn og digital omstilling. EU gjør for første gang en tydelig tematisk prioritering.

Synergier mellom forskning, innovasjon og utdanning vektles sterkere, både i Horisont Europa, Erasmus-programmet og andre virkemidler. Det forventes at høyere utdanningsinstitusjoner, og ikke minst europeiske universitetsallianser, vil skape disse synergiene og dermed styrke sin samfunns effekt (impact). Dette gjelder ikke minst i lærerutdanningene der det er klare koblinger mellom forskning og praksis. Meldingen om et europeisk utdanningsområde ble publisert parallelt med meldingen om et europeisk forsknings- og innovasjonsområde (ERA), og begge meldinger vektlegger disse synergiene.

Meldingen gir lite omtale av det europeiske høyere utdanningsområdet (EHEA), og det gis uttrykk for at Bologna-prosessen ikke har lyktes: *«Automatic recognition of qualifications and study periods abroad for the purpose of further learning, quality assurance of joint transnational activities and the recognition and portability of short courses leading to micro-credentials [...] would allow Member States to go deeper and faster in their cooperation, as compared to what they are able to do now in the context of the Bologna process. The European Education Area can act as a motor for the Bologna process, inspiring and supporting other member countries of the European Higher Education Area to benefit from a similar path.»*

Implikasjoner for UiB og norsk høyere utdanning

Det er stort sammenfall når det gjelder EUs prioriteringer og UiBs strategi, handlingsplaner og profil. Som følge av dette kan dreiningen i utdanningsprogrammet øke potensialet for søkning og gjennomslag. UiB er blant annet sterke på digital utdanning, studentaktiv læring

og bærekraft. Det er også stort potensial for å bruke mulighetene i Erasmus+ for å styrke både utdanningsdimensjonen og den internasjonale dimensjonene i klyngene. Mer strategisk bruk av Erasmus+ kan også sørge for at man oppfylle EUs forventninger om synergier mellom de to programmene.

Norge deltar fullt og på like vilkår som medlemstatene i Erasmusprogrammet, Horisont Europa og Digitalt Europa. Likevel kan økt vektlegging av synergier mellom ulike EU-programmer skape utfordringer for oss da det også er en rekke relevante virkemidler vi ikke er en del av. Det er uklart hvilke konsekvenser dette vil innebære i praksis. Det er viktig at KD sammen med EFTA-sekretariatet arbeider med løsninger som sikrer full norsk deltagelse i den grad det er mulig. Institusjonene kan være en pådriver for at dette skjer.

Selv om Norge er en del av ERA er vi i utgangspunktet er ikke en del av det europeiske utdanningsområdet. Dette er ikke definert som EØS-relevant. Samtidig åpner meldingen for at tredjeland kan tilknytte seg området, og UiB/UH-sektoren kan arbeide for at norske myndigheter og EFTA fremmer ønske om norsk deltagelse gjennom EØS-avtalen. Potensielt kan ikke-deltagelse gjøre norske universitet mindre attraktive i Europa. Norges tilknytning til EU kan også påvirke muligheten for å ta del i den geopolitiske dimensjonen av denne satsingen.

En tydeligere koordinerende rolle for EU og etableringen av automatisk gjensidig godkjenning, europeisk tilsyn, europeiske grader og rettslig status for universitetsallianser kan potensielt ha stor betydning for UiB og norsk sektor. Norge kan ikke ha full deltagelse i alle prosesser da noen er forbeholdt medlemstater.

Norges tilknytning til EU kan også påvirke muligheten for å ta del i den geopolitiske dimensjonen av EUs satsing. Utenrikspolitikken er eksplisitt utenfor EØS-avtalens virkeområde. Inntil nå har vi tatt del i den internasjonale dimensjonen av Erasmus+ og Horisont 2020, og dette vil trolig videreføres. Samtidig vil det satses på kunnskapsdiplomati gjennom ulike virkemidler Norge ikke tar del i utover disse programmene.

Universitetsdirektøren sine kommentarer

For å oppsummere vil en styrket rolle for EU på utdanningsområdet potensielt innebære utfordringer for norske universiteter. Programmene har til nå sikret like vilkår for norske institusjoner, men kan se for seg en større grad av variasjon både når det gjelder fart og omfang av integrasjon og samarbeid på utdanningsområdet. Norsk politikk knyttet til høyere utdanning utvikles i samspill med EU, og utviklingen på dette området vil derfor ha stor betydning for UiB. Universitetsdirektøren mener at det er viktig å følge de politiske prosessene som EU nå initierer, spesielt også med utgangspunkt i vår deltagelse i Arqus-alliansen. Videre er det viktig å arbeide tett med departementet for å sikre at UiB og norske institusjoner fortsatt vil være like attraktive samarbeidspartnere i Europa.

Samtidig innebærer EUs prioriteringer flere muligheter for UiB i Erasmusprogrammet, både når det gjelder arbeidet i Arqus-alliansen og øvrige fagmiljø. Strategisk deltagelse i programmet kan styrke utdanningene ved UiB, bidra til profilering og omdømmebygging og en sterkere kultur for eksterntfinansierte prosjekt. Strategisk arbeid med utdanningsprogrammet kan oppfylle forventninger om synergier, og bidra til økt kultur for søkning og kompetanse innenfor EU-finansierte programmer generelt.

13.11.2020/Karine Skavhellen/Christen Soleim (avd.dir)

Norwegian comment to the Communication from the European Commission on achieving the European Education Area by 2025

Comments from the Norwegian Minister of Education and Integration and the Norwegian Minister of Research and Higher Education to the Communication, 30 October 2020

Introduction

Norway welcomes the *Communication on achieving the European Education Area by 2025*, adopted by the European Commission on 30 September 2020.

Norway is a committed partner in the European education cooperation through our active participation in the Erasmus+ programme for nearly three decades, and the European education cooperation is an integrated part of Norwegian education. Norway's participation in Erasmus+ is based on the relevant provisions in the Agreement on the European Economic Area (the EEA Agreement). The EEA Agreement brings together the EU Member States and the three EEA EFTA States — Iceland, Liechtenstein and Norway — in a single market, referred to as the "Internal Market". We appreciate that Erasmus+ is highlighted as an important instrument to achieve the ambitions of the European Education Area.

With this comment, we want to state that Norway wants to take an active part in the further development of the European Education Area, and we look forward to being involved in the discussions and consultations. Norway welcomes the co-creation process that the Commission describes, a process which will involve Member States and other stakeholders. Social partners, students and student organisations, and regions are also important stakeholders for the development of the Education Area, both on the European and national levels, and should be involved in the coming processes.

Norway is also contributing in the new phase of the development of the European Research Area. It is important for us to engage in these processes, and to bring them forward. We support promoting synergies between research, innovation, and education policies, including between the Erasmus+ and Horizon Europe programmes.

The Covid-19 pandemic has challenged our societies as a whole, and the education and training systems in particular, and it has had a negative impact on the learning situation and results of many pupils and students. However, the pandemic has also incited great leaps in the digitalization of our education systems and inspired innovative approaches by teachers, trainers, and students, that we need to build on.

Education, at all levels, is the basis for personal fulfilment, active and responsible citizenship, employability, as well as a prerequisite for developing the workforce needed to create inclusive societies, as well as being an important element to foster broader social cohesion and integration of refugees and third country nationals, and fulfill the United Nations Sustainable Development Goals (SDGs).

SDG number 4 and the 1st principle of the European Pillar of Social Rights both aim to ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning for all, and we are pleased that they also form an important basis for the European Education Area.

The longstanding European cooperation in education, combined with national efforts and multilateral processes such as the Bologna and Copenhagen Processes, has already shown great results. Norway emphasizes the need to build on the successes already achieved, so that new initiatives support, strengthen, and bring added value to already existing common principles, frameworks, platforms and methods.

Comments to the six dimensions of the European Education Area

Quality

Quality in education is at the core of European education cooperation and a main motivation for Norway's engagement. Norway appreciates how the quality development has been addressed under the Education and Training 2020 Strategic Framework. The discussions at Working Group and Director-General levels, as well as peer learning and peer counselling activities and the Commission's initiatives in the follow-up of the discussions, including calls in Erasmus+, have provided important inputs to the development of the Norwegian national policy developments.

High quality education through the whole education system, from Early Childhood Education and Care to higher education, is important for the individuals as well as for the society. The education and training systems have to meet the needs and the abilities of individual pupils and students. This requires development of suitable educational tools and pedagogical approaches. The indisputable basis for high quality education, however, is that curriculum and working methods at all levels build on solid knowledge, based on research. Quality education provides the basis for learning to distinguish between truth and "fake news", a necessary competence for pupils and students, both in their personal and working lives. It also helps install the curiosity to keep updated on the latest knowledge development in one's fields.

Schools need to give pupils the opportunity to learn about democracy and promote active citizenship. Pupils and students should learn to be inquisitive, ask questions, develop scientific and critical thinking and act with ethical awareness. We also welcome the emphasis on the importance of language learning and multilingualism.

One particular issue – not especially addressed in the Communication, but still important from an educational perspective – is the opportunity for digital training of health professionals. Digitalisation provides new opportunities that may contribute to increased quality in training within many professions. It is important that regulations do not prevent such a development. An example is the Requirements for clinical training in the Directive on recognition of professional qualifications (2005/36/EC) for some of the professions with harmonised minimum training requirements (e.g. nurses). Norway would like to contribute in a discussion on how the directive in the future can take advantage of the digital development and enable opportunities for increased use of simulation based learning in the education and training of health professionals.

We support the focus on mobility of pupils and students in upper secondary education, including vocational education and training (VET), as well as higher and other post-secondary and tertiary education. A long term goal of the Norwegian government is that 50 per cent of all students in higher education should spend a study period abroad during their studies. Our aim is that mobility

should be the norm in all study programmes, and that students will actively need to decline the offer if they don't want to be mobile, a so-called "opt-out" strategy.

Norway already participates in, and encourages, both the European Universities Initiative and the Centres of Vocational Excellence, as means to improve and develop higher education and VET.

Inclusion and gender equality

Norway welcomes the ambition to develop an inclusive education, in which educational achievement is decoupled from social, economic, and cultural background. To fulfil this, the education systems need to be inclusive and flexible, supportive of diversity, and address the needs of the individuals as well as the labour market. Education and training, together with the labour market, is an important arena for integration of refugees and other third-country nationals.

Early school leaving and low achievements in basic skills need to be addressed, and we welcome a European arena for discussion and cooperation in these fields, including the "Pathways to School Success".

Inclusion is a fundamental principle to improve our education systems. We believe that it is important to strengthen the competence and capacity of all professionals working with children in kindergartens and schools. The government has developed concrete measures to achieve this.

We support that there is a need to further develop the role of upper secondary education, vocational training and higher education institutions in lifelong learning policies, so that they can offer flexible and tailored courses. The skills acquired through such courses need to be recognized and validated. As an example, Norway is currently trying out modular curricula in upper secondary vocational education and training, so that adults can build up to a full qualification.

The development of a European Approach to micro-credentials should build on the common standards and frameworks already in place, and respect for the principle of subsidiarity. It is also a prerequisite that the authority and autonomy of the educational institutions is respected when it comes to the organisation, modes of delivery, and content of the study programmes provided, as well as the degrees awarded. Norway looks forward to contributing in the further discussions on the development of a European Approach to micro-credentials.

Norway supports the ambition to create 50 Centres of Vocational Excellence during the next years. These centres will contribute to highlight how important vocational education and training will be to develop Europe after the pandemic. The centres will also be crucial for enhance cooperation with different education institutions, stakeholders and the world of work.

Norway welcomes the Commission's ambition to address the broader spectrum of gender issues in education. In our experience, the work on gender equality needs to start from an early age, in order to tackle gender stereotypes and gender based-based discrimination in education and career choices. We welcome the Commission's proposal to work towards proper gender balance in leadership positions.

Green and digital transitions

We consider the Sustainable Development Goals (SDGs), the European Green Deal, and the Digital Strategy as forceful agendas for the European Education Area. We welcome the similarity of goals set for the European Education Area and the European Research Area, thus constituting a firm basis for the development of synergies between the two areas and for reaching the goals.

The Erasmus+ and Horizon Europe programmes need to support our efforts towards reaching the SDGs in general and the green and digital transitions in particular. It is important that achievements and methods of research and innovation are introduced in curricula, learning tools, pedagogical methods and communication in general. Pupils and teachers at all levels of education and training could play a role in the realization of citizens science, and as actors in citizens science campaigns.

Digital education will need to be a priority in the years to come, both for the use of digital technology by schools, higher education institutions, teachers, and students for better teaching and learning, and for the development of digital skills and competencies at all levels of education and training.

Teachers and trainers

The role and conditions of teachers and trainers are crucial to further develop the quality in education. It is important to involve the educational institutions and the teachers' professional organisations actively in the process. Norway supports the new Erasmus+ Teacher Academies initiative, to be launched in the next Erasmus+ programme period, as an arena for cooperation between the teacher training institutions, to share good practice, to increase international cooperation and for developing the initial and continuous teacher education. We would like to contribute in the further development of this initiative and emphasize that the development of the initiative should also include a broad spectrum stakeholders. We would also like to emphasise the value of the eTwinning platform, which supports cross-border cooperation between teachers around Europe.

Higher education

Higher education institutions are at the heart of the knowledge system, and we support the reference to their mission as "the knowledge square". The higher education institutions are particularly well placed to ensure that a stronger link is made between higher education and research. They are at the centre of the production of new knowledge through teaching, through research and development, and through interaction with society at large, including external stakeholders, on knowledge production and innovation. It is important that Higher Education Institutions work systematically to develop study programmes of high quality, which includes cooperation with the labour market, and enable the students to gain new knowledge throughout their personal and professional life.

In Norwegian higher education institutions, the majority of the academic staff are engaged in both teaching and research. The process of recruiting and developing attractive careers for academic staff is crucial. Thus, we support the European Research Area priority of making researchers' careers attractive. Further, career frameworks and reward systems should support all the tasks of higher education institutions, which should be reflected in further development of instruments and career frameworks, Charter&Code for researchers, and other EURAXESS tools.

We acknowledge the need for a transformation agenda for higher education that shows how the various concrete initiatives work together in a holistic way. We support the co-creation approach, whereby the transformation agenda will be developed in synergy with the European Research Area, together with Member States, EEA EFTA countries and other stakeholders.

The Communication proposes and outlines several initiatives for developing and implementing the European Education Area, such as a European Degree, a legal statute for the alliances of universities, the full rollout of European Universities, micro-credentials and a European Recognition and Quality Assurance System. Some of these initiatives, like the European Universities, have already been

established and proven successful, while others have yet to be developed. It is our profound belief that the new initiatives should build upon tools and systems already developed and implemented in higher education, also through the European Higher Education Area (EHEA). These include the ECTS, the common degree structure, and the qualifications framework adopted for the European Higher Education Area (EHEA), the European Qualifications Framework for lifelong learning (EQF), the Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG), *The European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes*, as well as EU tools like the European Qualifications Framework for lifelong learning (EQF), and existing co-operation in the area of recognition.

Norway believes that the European Universities Initiative may act as a game changer for higher education in Europe. The European University Alliances should be given autonomy in the pilot period in order to strive for different and ambitious goals. Five Norwegian universities participate in different alliances, and we would like to see more participating in the years to come. The Ministry of Education and Research is committed to cooperating with these universities in order to remove any formal, national obstacles that may appear, and facilitate further development of the alliances. We welcome the further development of Universities in Europe in cooperation with the European Research Area.

While the Norwegian legal and regulatory framework for higher education permits both establishing and awarding joint degrees, we are a bit hesitant towards developing a European degree for the Universities alliances. It is not clear to us how the proposed European Degree could be established within the existing quality assurance systems, and we would like to underline the need to take into account *The European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes*. We agree that this proposal requires further work and would like to signal interest in participating in exploratory work in this regard.

Similarly, the Commission's proposal of exploring the necessity and feasibility of a legal statute for alliances of universities, such as the European Universities, raises a number of sensitive issues and would require further study. We would like to stress that diversity and autonomous higher education institutions are highly important aspects of European higher education. Hence, we underline the need to keep this in mind when developing the European Education Area.

Offering smaller units of learning is important in order to enable learners to update their skills and competences at various stages in their lives. Many higher education institutions offer such smaller flexible units today, but there is a need to further develop the delivery of these units in a lifelong learning perspective. An EU-framework for micro-credentials is referred to in the document, encompassing both VET and higher education. However, how these micro credentials differ from other smaller units of learning already in existence and how they are to be defined is still unclear to us. We welcome the fact that a Council Recommendation is to be developed on micro credentials, and we would like to contribute to this work. In addition we would like to underline the need to build on existing tools and standards already developed and implemented in the work on micro credentials.

Geopolitical dimension

Cooperation with other countries and regions is important to make Europe's education, research and innovation competitive on the global scene, to promote European values, and also to achieve the SDGs. We consider the means and milestones defined to follow up the priorities as important, and to the point. For instance, we are very much in favour of opening up to the world actions such as

Erasmus Mundus Joint Master Degrees, as that will most likely be met with enthusiasm in our higher education sector.

New initiatives should support, strengthen and bring added value to already existing common principles, frameworks, platforms and methods. Acknowledging that our challenges are global, Europe should cooperate on a global scale, to promote a sustainable world development.

[An enabling framework to achieve the European Education Area](#)

Norway welcomes the Commission's proposal to enter into a co-creating process towards a new governance framework for the period 2025–2030.

Norway participates in all the Working Groups under the Education and Training 2020 Strategic Framework, as well as in the Directors-General formations for higher education, vocational education and training, and schools. Norway values the opportunity to take part in the discussions taking place in these arenas, and finds that the cooperation under the Education and Training 2020 Strategic Framework has supported and complemented national policy development and actions.

In today's governance framework, we miss the opportunity to participate in the discussions in the High Level Group. We would like to see that the development of a new governance framework would allow a closer involvement of Norway on all levels, on similar terms as in the European Research Area. We would also like to discuss how Norway could be more closely included in the stock of progress to meet our common goals by 2025.